

[14]

№ 473

STAN PLEBANII STAROPONIEWIESKIEJ PODCZAS  
WIZYTY GENERALNEJ ODEMNIĘ KSIĘDZA JÓZEFA  
ZABIELSKIEGO, KANONIKA INFLANTSKIEGO,  
DZIEKANA WIŁKOMIERSKIEGO, PLEBANA  
ŻEJMEŃSKIEGO, SPORZĄDZONY I ZWERYFIKOWANY  
ROKU 1784 MCA JANUARIU 24 DNIA

KOŚCIÓŁ

Kościół staroponiewieski jednegoż funduszu, jako i probostwo Ś. Kazimierza, stary, a dopiero już nowo zaczęty przez jw. jmcj księdza Mikołaja Tyszkiewicza kanonika katedry wileńskiej, kawalera orderu Ś. Stanisława, proboszcza kaplicy Ś. Kazimierza, pod tytułem Ś. Jerzego. Z przodu kościoła wchodząc do babińca jedne wielkie podwójne, a drugie małe pojedynkowe drzwi. Trzecie i czwarte przy zakrystii. Wszystkie na zawiasach, a do zakrystii i do kościoła wewnętrzne zamki. Okien sześć podwójnych. Ołtarzów trzy. Nowy wyżej namieniony niedaleko Nowego Poniewieża. Kościół ściany i dach ma, bez okien, drzwi i sufitu.

SPRZĘT KOŚCIELNY

Monstrancja srebrna, niedawno od terażniejszego plebana robiona, ważąca grzywien dwadzieścia dwa i pół, częścią pozłacana. Kielichów cztery z patenami, jeden cały pozłacany, trzy zaś intus, ważą funtów trzy. Gałek srebrnych do chorągwi 3, ważących funtów 3. Trybularz z łódką srebrny, nowy, waży funtów dwa. Korona u ołtarza Najświętszej Panny niewielka srebrna pozłacana. Puszka srebrna niewielka, intus wyzłacana.

Ornatów mało co używanych sześć z manipularzami, stułami i ubraniem kielicha, idque jeden bogaty ze złotem na dnie siarczystem, z galonem złotym, dwa białe z srebrnymi galonami, jeden fioletowy z srebrną kampaną, czerwony jeden z galonem srebrnym i znowu czerwony sztofowy bez galonu.

Zażywanych zaś ornatów 10; niektóre mogą być użyte. Ornatów czarnych nowych 2. Jeden z tych gredyturowy z galonem białym. Drugi barakanowy. Trzeci stary kitajkowy, zdatny do użycia. Kapa biała gredyturowa, nowa,

z galonem srebrnym. Kapa czarna nowa, takó¿ gredyturowa, z galonem srebrnym. Kapa fioletowa stara jeszcze dobra jedna. Całun niewielki czarny sukieny. Opony atłasowe tureckie stare, nowem nabijane dwie. [l. 76v]

Alb ró¿nych sześć, z których dwie nowe holenderskiego płótna, a inne tkackiego dobre. Humerałów sześć. Pasków sześć. Firanek kitajkowych par dwie. Baldachim kitajkowy z frędzlami na koło jedwabnymi. Resurrectia. Krzyżów kościelnych dwa. Biret jeden. Agendki trzy. Mszałów trzy, czwarty zaś żałobny. Ewangeliczka jedna.

Katafalk z trzema gradusami i postumentem oraz sześciu lichtarzami rekwiálnymi drewnianymi.

Lichtarzów nowych wielkich 8. Starych cale dobrych wielkich cztery. Ampulek par trzy. Tacy dwie. Lawaterz nowy jeden.

Lichtarzyków do przystawek mosiężnych para jedna.

Chorągiew kitajkowa nowa, czerwona, z dwoma proporcami na drzewcach malowanych. Lampa się nie pali.

Chorągwi nowych adamaszkowych dwie. Jedna niebieska, druga czerwona. Chorągwi starych w ró¿nych kolorach 4.

Chorągiew harusowa nowa z frędzlami, czarna.

Dzwonków do ołtarzów trzy. Przy zakrystii dzwonek 1.

Pozytywek stary jeden w kościele od głosów 5.

Dzwonnica udzielna stara z trzema dzwonekami niewielkimi.

## SZPITAL

Przy starym kościele szpital bez najmniejszego funduszu, cale niedobry. Ubodzy sola eleemosyna przy kościele żyją, w którym znajduje się osób męskiej płci 2, białogłowskiej siedem.

## PLEBAN

Franciszek Ciołkiewicz z powiatu kowieńskiego, ma lat 40, od roku 1772 mca maja 20dnia posyduje tę plebanią. Wyświęcony w roku 1765 za prowizją wjks. Franciszka Frąckiewiczza plebana kowieńskiego. In seminario diaecesano edukował się. Wikariusza ma jednego jks. Adama Ciołkiewiczza, mającego lat 38. Wyświęcił się w roku 1769 na prowizją jks. Adama Okmańskiego plebana skorulskiego. Zdatnego do posługi wszelkiej kościoła. Pensji ma rocznej złotych 200 i akcydensa kościelne.

## BRACTWO

Bractwa żadnego przy kościele nie ma.

## ZAKONNICY

Zakonnicy w Nowym Poniewieżu są ich mci ksks. pijarowie. Fundusz swój mają od ww. jpp. Dąbskich i szkoły publiczne utrzymują, których jest kapłanów sześciu, kleryk 1 i braciszków 2.

## PLEBANIA

Plebania stara przy kościele staroponiewieskim, ma w sobie mieszkalnych pokojów cztery z drzwiami i oknami starymi, przy której folwark, gumno, odryna, obory, stajnia, browar i świrnow dwa. [l. 77] Plebania także nowo zabudowana kosztem terażniejszego plebana przy kościele nowym, ma w sobie pokojów 8 z oknami, już gotowymi drzwiami, sufitem, bez zamków, przy której nowa odryna.

## FOLWARK

Którego pleban nie ma, ale miał wydzielonego gruntu półtorej włóki antecessor terażniejszego jks. plebana pro victu et amictu tak siebie, jako też jj. ksks. komendarzów, w każdej zmianie i do wyrobku takowego gruntu.

## PODDANI

Poddanych pięciu, szósty szlachcic. Imiona których takie: 1. Jakub Drobyszewski, 2gi Jan Łukaszunas, 3ci jp. Kazimierz Żukowski, 4ty Józef Daraszkiwicz, 5ty Jan Krauialis, 6ty Bartłomiej Szaramata. Mają ci poddani włók siedem gruntu. Powinność: pańszczyzna dni dwa i czynszu płacą złotych 20 każdy z nich. Podróżczyzna jedna przez każdego do Rygi. Subsidium charitativum płaci z plebanii na obie raty złotych 30.

## PARAFIA

Parafia staroponiewieska graniczy z parafiami pómphiańską, subocką, rogowską, remigolską, nowomiejską, puszałacką. Dłuzyny i szerzyny mil trzy. Odległość jej od granic pómphiańskiej mil dwie, subockiej mil dwie, rogowskiej mil dwie, remigolskiej mil dwie, nowomiejskiej mili półtorej, puszołackiej w diecezji żmudzkiej mil dwie.

Dwór Staroponiewieski do probostwa Ś. Kazimierza jw. jks. Tyszkiewicza kanonika wileńskiego, ma wiosek 8. Płukie o ćwierć mili, Pożałwajcie o milę, Błudzie o milę, Katki o milę, Rekle o milę, Tyczkuny Wielkie o trzy ćwierć mili, Małe Tyczkuny o trzy ćwierć mile, Iłgałowki o ćwierć mile.

Dwór Nowy Poniewież wraz za Niewiażą ma miasto Poniewież sądowe, wiosek zaś 8. To jest Stetyszki o pół mili. Szyłagol o milę, DUBY o półtorej mili, Poszyle o półtorej mili, Welże o trzy ćwierć mili, Alakswityszki o trzy ćwierć mili, Kliweczki o milę, Jabłońskie o milę.

Dwór Sawiciszki wjp. Dąbskiego sędziego ziemskiego upitskiego, o pół mili. Ma wiosek 6: Nowosady o milę, Powaszecie o milę, Bernatany o milę, Kiucze o 5 ćwierć mili, Daukniszki o pięć ćwierć mili, Kaspary o milę. Kaplicę ma osobną, chowa jks. Rymowica, świeckiego z diecezji żmudzkiej, płaci mu 50 talarów bitych.

Dwór Ludyń wjp. Aleksandra Lukiańskiego [l. 77v] sędziego grodzkiego upitskiego, o milę, ma wieś Mikniuny, o milę.

Dwór Pojoście wjp. Szukszty pisarza ziemskiego upitskiego, ma wiosek 4: Najniszki o mil dwie, Bojaryszki o mil dwie, Kiry o milę, Tautkuny o milę. Dwór sam o mil dwie.

Dwór Pojodzie wjp. Midltona krajczyca upitskiego, o półtorej mili, ma wiosek 2: Żerawki o półtorej mili, Niekrasze o półtorej mili.

Dwór Pojoście wjp. Adama Mejsztowicza sędziego ziemskiego kowieńskiego, o pół mili. Ma wiosek 6: Węłowiszki o ćwierć mili, Użuniewiaże o ćwierć mili, Chorażyszki o milę, Ozele o pół mili, Prejdzie o milę, Taruszki o półtorej mili.

Dwór Pogiegoła o półtorej mili, jw. jp. Ignacego Zabięły marszałka powiatu kowieńskiego. Wsie tegoż: Górskie o milę, Szlikie o mili półtorej, Pojodzie o mil dwie.

Dwór Mieżyszki wjp. Turnofa szambelana JKMci, o mil dwie. Ma wiosek 4: Trakiemki o mil dwie, Mieżyszki o mil dwie, Puczakany o mil dwie, Kułagoła o mil dwie.

Dwór Mieżyszki jw. jej mci panny Tyszkiewiczówny starościanki gitańskiej, o mil dwie. Ma wiosek 3: Najniszki o mil dwie, Bojaryszki o mil dwie, Kułbie o mil dwie.

Dwór Winiupie, w zastawie wjp. Szymona Staszewskiego regenta grodzkiego upitskiego, o milę. Ma wieś Znykie, o milę.

Wieś Małuny jw. jp. Tyszkiewiczza kasztelana żmudzkiego, o trzy ćwierć mili.

Wieś Kajre o mil dwie, wj. pana Straszewicza starościca starodubskiego.

Wieś Mażenie o mil dwie. Jakubonie o półtorej mili. Żerawkie o półtorej mili. Pojodzie o półtorej mili. Daukszy o półtorej mili. Szaty o półtorej mili. Zaury o półtorej mili. Pokodziupie o mil dwie. Szeszki o mil półtorej, wj. pana Krzysztofa Wereszczyńskiego szambelana JKMci.

W Nowym Poniewieżu szkoła żydowska. Żydów gospodarzów i karaimów domów 12. Lutrów i kalwinów in numero w całej parafii osób 30.

Mogily mają wioski swoje, na których się grzebią. Jedne są oparkanione, drugie zaś nie. [l. 78]

## SZKOŁA

Szkoły dla bliskości miejsca ich mci ksks. pijarów, u których są publiczne, jeszcze hucusque przy kościele nowym niezabudowane.

## SUMY

Sum żadnych nie ma.

## DOKUMENTA

Wszystkie in archivo diaecesano są strożone.

## KSIĄŻKI

Jakie są terażniejszego possessora, funduszowych zaś nie masz.

Ten skrypt według modeluszu jo. kscia jmci Massalskiego biskupa i pasterza naszego sporządzony i zweryfikowany przy generalnej wizycie nam, dziekanom, poruczonej, jako jest sprawiedliwy i rzetelnie opisany, do czego ręką własną przy przycisnionej pieczęci podpisałem się. Datt w Starym Poniewieżu roku 1784 mca januarii 24 dnia.

Ks. Józef Zabielski, kanonik inflantski,  
dziekan wilkomierski, pleban żejmeński<sup>1</sup>

L. S.

Kaplicy czyli kościołki są dobrze opatrzone i osobno wystawione. Jeden w Miežyszkach, o mil dwie od kościoła parafialnego, jw. jej mci Tyszkiewiczówniej starościanki gitańskiej, jest filialny za indultem officii, co trzeci tydzień zjeżdża ksiądz staroponiewieski. Ma za to ze dworu wyznaczonego dochodu 160 złotych. Ma ołtarz, kielich, patynę intus wyłacane, i apparamenta wszystkie należące do tego.

Paluniszki, kaplica osobno wystawiona jw. jp. Moszyńskiego sekretarza Wielkiego Księstwa Litewskiego, od kościoła o milę. Takoz filialny za indultem officii. Zjeżdża ksiądz staroponiewieski co trzeci tydzień. Za to bierze od dworu tantisper złotych 100. Ma kielich i patynę pozłacane i cały aparat dobry, należący do tej kaplicy.

W sądowym Poniewieżu jest jp. Flejszman, felczer dobry per modum doktora. [l. 79<sup>2</sup>]

<sup>1</sup> Parašo formulė įrašyta dekanu ranka.

<sup>2</sup> Rankraštyje l. 78v paliktas tuščias.

1474. Stan Plebanii Nowomieskiej 7

Podczas Wizyty Generalney odemnie N. S. Jozefa Labielskiego Kanonika Inflantzkiego Dziekana Wilkomierskiego Plebana Ley-  
mieskiego sporządzony y zwerifikowany  
Roku 1784 Miesiąca Jamarii 22 Dnia.

Kościół. Kościół Nowe Miasto w Powiecie Lyntzkim leżący, około Lat 30 iak Kościół niebyły po Pozary wielkim, w Sze-  
pie do tychczas Miża się S. odprawiać, y inne się Sakra-  
menta administrują. Fundusz około Roku 1688 Dnia 2  
Kwietnia uczyniony jest przez Głównego D. Marema Ogiri-  
skiego Kanclerza Wielkiego W. X. Litt. a to tym sposobem  
nabył od Mieszczan Nowomieskich Place w pewnym  
Ograniczeniu w Summie 10000 Złotych Polskich za Kon-  
sensom J. O. N. K. N. S. Ludowiki Karoliniey  
Racziwittowey Margrabiniey Brandeburskiej, która  
to Summa była z przysług na Dobrach Dziedzicznych  
Łogowie lokowana w Powiecie Wilkomierskim, a suc-  
cesja temporis wyptacona była Kościółowi Nowomie-  
szkiemu y na Procent oddana ztem Obligacyami wło-  
żonemi na Jchm. N. S. Plebanow Nowomieskich,  
aby co Tydzien Dwie Msze s. odprawowane były.  
Fundowany jest pod Tytułem S. Mateusza Apostoła,  
w Roku zaś 1782 za Prządow Dm. S. Anttoniego  
Szlachiera Kanonika Smoleńskiego Plebana Nowo-  
mieskiego y Szadowskiego założone są Fundamenta Ko-  
ściółta długosci od S. J. S. Szwelwii 7. a teraz co do  
S. ian zakończony pod Dachem choć nie cały bez obien Dni  
podłogi. Spodziewać się należy przy pomocy Pana Bo-  
ga iż w tym Roku zakończony zostanie. Dwa razy w Ro-  
ku są wielkie Wroczyści na S. Kazimierz za Indul-  
tem Rzymskim na 10 Lat danym, y S. Mateusza był  
by wielki Konkurs Ludzi, gdyby Kościół był. Żadnego  
Obrazu Cudownego niema, a Obligacyi (czyli) Dm.  
N. S. Pleban w Tygodniu każdym.

1782. Kościół z Patenami ab intra tuje, wstawany jest 7.